

Sprawozdanie
z 4. spotkania komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego
parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej¹,
Praga, 9-10 maja 2012 r.

W dniach 9 - 10 maja br. przedstawiciele senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej - senatorowie - Janusz Sepioł (przewodniczący komisji), Jadwiga Rotnicka oraz Jarosław Obremski, wzięli udział w spotkaniu komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej w Pradze.

Uczestnicy spotkania przed budynkiem Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej.

Gospodarzami spotkania byli²: Stanislav Polčák (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej 2010-14; TOP 09³; OKW Praga; na zdjęciu powyżej czwarty od prawej) oraz Ivo Bárek (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej 2008-14; Czeska Partia Socjaldemokratyczna (ČSSD)⁴; OKW Wyszków; na zdjęciu powyżej trzeci od lewej). Komisje z pozostałych parlamentów wyszehradzkich reprezentowali⁵: Jarosław Obremski (członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP 2011-15; Kandydat Komitetu Wyborczego Wyborców Rafał Dutkiewicz; OKW Wrocław; na zdjęciu powyżej drugi od lewej), Jadwiga Rotnicka (członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP 2011-15; PO; OKW Poznań; na zdjęciu powyżej czwarta od lewej), Janusz Sepioł (przewodniczący Komisji Samorządu

du Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP 2011-15; PO; OKW Kraków II; na zdjęciu powyżej siódmy od lewej), László Habis (wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego Zgromadzenia Narodowego Węgier 2010-14 [przewodniczący Zsolt Láng z Fidesz - burmistrz dystryktu II Budapesztu]; Chrześcijańsko-Demokratyczna Partia Ludowa (KDNP)⁶; OKW powiat Heves⁷ I; na zdjęciu powyżej siódmy od prawej) oraz Igor Hraško (członek Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Rady Narodowej Republiki Słowackiej 2012-16 [przewodniczący Igor Choma ze SMER - SD]; Zwyczajni Ludzie i Niezależne Osobowości (OLaNO)⁸; OKW Białka, kraj żyliński; na zdjęciu powyżej szósty od prawej)⁹.

Spotkanie komisji w Pradze poświęcone zostało dyskusji na temat sytuacji w państwach V4 w zakresie: 1) *Praktycznych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej*, 2) *Aktualnego stanu komputeryzacji administracji publicznej* oraz 3) *Przygotowań do nowej perspektywy finansowej UE 2014+*.

Ad. 1. *Praktyczne doświadczenia związane z funkcjonowaniem administracji publicznej w państwach V4.*

Poseł Stanislav Polčák (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej) w swoim wystąpieniu poinformował, że obecnie realizowany jest trzeci etap reformy administracji publicznej (1. w 1990 r. - restauracja gmin, 2. 1997/2000 r. ustanowienie w Konstytucji oraz praktyczna kreacja 14 regionów; zarazem likwidacja drugiego szczebla administracji - dystryktów), którego celem jest zapewnienie efektywnego działania administracji na wszystkich szczeblach; w jego ramach państwo przenosi niektóre kompetencje (np. sprawy zatrudnienia i politykę socjalną) z niższych szczebli administracji publicznej/samorządu (np. miast) na szczebel centralny; jest to korekta dwóch pierwszych etapów reformy - rodzi ona liczne kontrowersje i spory; wskazał jednocześnie, że mała liczba mieszkańców części gmin uniemożliwia właściwą realizację ich kompetencji.

Senator Ivo Bárek (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej) stwierdził, iż problemy podziału kompetencji między administrację państwową i samorządową wynikają z tego, że na poziom gmin przekazywano coraz więcej zadań, ale nie szły za tym adekwatne środki finansowe na ich realizację. Ponadto duże gminy realizować muszą ze swoich budżetów zadania państwowe, kosztem samorządowych. Poinformował, iż w Czechach toczy się obecnie debata na temat wyborów do organów gmin - starostów - czy wybory bezpośrednie mają być we wszystkich gminach, czy też od pewnego pułapu liczby mieszkańców (np. tysiąca) powinny być już pośrednie?

Senator Janusz Sepioł (przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP) poinformował o polskich reformach - gminnej z 1990 r. i powiatowo - wojewódzkiej z 1998 r., i kształcie ustroju administracyjno-samorządowego, jaki się z nich wyłonił, zwracając szczególną uwagę na sposób wybierania władz samorządowych kolejnych szczebli oraz wynikające z tego dla rządu (*governance*) konsekwencje. Wskazał na wpływ przyznania województwom kompetencji gospodarowania środkami UE na relacje pomiędzy szczeblami samorządu w Polsce (gminy/powiaty stanęły w kolejce po pieniądze do władz wojewódzkich). Wspomniał o zeszłorocznej reformie wyborów do rad gmin (wprowadzenie większościowej ordynacji wyborczej oraz okręgów jednomandatowych - likwidacja list wyborczych). Reforma ta ma odpolitycznić gminy. Poinformował o roli Komisji wspólnej rządu i samorządu, jak też utworzeniu przez rząd D. Tuska nowego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Powiedział, że w Polsce najgoręcej obecnie dyskutowanymi sprawami samorządo-

wymi są: jak wspomóc metropolie oraz jak zapewnić współpracę różnych typów samorządów, zwłaszcza samorządów wielkich miast z gminami wokół nich.

Polska delegacja w trakcie obrad.

Senator Jadwiga Rotnicka (członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP) wspomniała, że wojewoda jest organem nadzoru nad zgodnością z prawem uchwał samorządów. Poinformowała o przyjęciu jednolitego tekstu ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jej postanowieniach oraz problemach z wdrażaniem. Wspomniała o budowie regionalnych instalacji do utylizacji i recyklingu odpadów oraz obowiązków ich segregacji. Samorządy stoją w związku z tym przed wyzwaniem tworzenia planów gospodarki odpadowej. Im mniejsza gmina tym więcej z tym problemów. Poinformowała, iż w związku z wejściem w życie dyrektywy powodziowej UE (2007) w Polsce prowadzone są prace nad utworzeniem map zagrożenia i ryzyka powodziowego, tak aby można było przystąpić do przygotowania planów zagospodarowania przestrzennego, tak, aby tereny narażone na wysokie zalewy można było wyłączyć spod zabudowy. Wspomniała, iż wszystkie obszary Natura 2000 są problemem przy budowie infrastruktury na wszystkich poziomach samorządu terytorialnego.

Poseł László Habis (wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego Zgromadzenia Narodowego Węgier) omówił - uruchomioną po wyborach 2010 r., reformę administracji publicznej (największą od 1990 r.). Jej celem jest realizacja - do 2013 r., koncepcji tzw. *dobrego państwa*. 1 stycznia br. weszła w życie ustawa ramowa o samorządach. Na jej podstawie powstają kolejne ustawy szczegółowe. W 2012 r. nastąpi konsolidacja samorządów wojewódzkich, natomiast od początku 2013 r. powstać mają powiaty. Ustawa w tej sprawie dyskutowana jest obecnie w Zgromadzeniu. Poseł skupił się dalej na projekcie tej ustawy, a szczególności na rozdziale kompetencji pomiędzy poszczególne szczeble administracji/samorządu. Wspomniał o kolejnych przygotowywanych ustawach o ochronie przed klęskami żywiołowymi, straży pożarnej, etc. Doprecyzowują one zadania samorządów.

Poseł Igor Hraško (członek Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Rady Narodowej Republiki Słowackiej) poinformował, że w Słowacji jest 2891 gmin, 8 regionów oraz 78 powiatów. Największe ubóstwo jest na gminach o liczbie mieszkańców 150-200. Położone one są na północnym-wschodzie oraz w centrum Słowacji. Występują tam obszary chronione, co utrudnia interwencję. Wspomniał, iż istnieje 150 gmin pod zarządem przymusowym.

Doszło tam do znacznego zadłużenia (bez możliwości jego spłaty przez same gminy). Poinformował, że w latach 2001-2004 nastąpiła na Słowacji znaczna decentralizacja: 400 kompetencji przesunięto na niższe poziomy administracji, uzupełniając kompetencje wcześniej już przydzielone samorządom. (Problemem jest to, że finansowanie zadań odbywa się tylko w oparciu o środki UE). W ustawie z 2007 r. zostały zdefiniowane narzędzia wspierające politykę regionalną. Dalej poseł dokonał skrótowego przeglądu ustaw regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego na Słowacji.

W debacie po wystąpieniach przedstawicieli kolejnych komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego podniesiono następujące kwestie:

- postulowano, aby nie zmieniać struktury terytorialnej samorządów (bardzo często ugruntowanej historycznie); likwidacja powiatów w Czechach - po 150 latach (istniały od 1850 r. w ramach Austro-Węgier) była błędem (mniejsze jednostki samorządowe, to lepsza kontrola społeczna, mniej anonimowości, mniej korupcji, wspólny rynek pracy);

- pytano, w jakiej sytuacji do gmin na Słowacji wchodzi zarząd komisaryczny? (odpowiedzi: kiedy nie są w stanie regulować swoich zobowiązań budżetowych, w szczególności związanych ze współfinansowaniem projektów UE; przyczyny takiego stanu rzeczy, to między innymi zbyt duże rozdrobnienie gmin oraz - w ostatnich trzech latach, brak kwalifikacji części burmistrzów - nie mają nawet podstawowego wykształcenia; na Węgrzech kredytowanie w samorządach - w odniesieniu do współfinansowania projektów UE, uwarunkowane jest wysokością ich dochodów, natomiast pozostałe kredytowanie wymaga zgody organu nadrzędnego administracji rządowej; w Polsce pod zarządem komisarycznym są 3 czy 4 gminy; gminy biorą kredyty na współfinansowanie projektów UE, ale ich projektowanie oraz sprawozdawczość budżetowa są pod kontrolą regionalnych izb obrachunkowych oraz ustawy o finansach publicznych);

- pytano, w jaki sposób są wybierani przedstawiciele administracji publicznej oraz ile powiatów przewiduje obecna reforma administracji na Węgrzech? (gmin jest 3200) (odpowiedź: 75% członków samorządów jest wybieranych bezpośrednio, a 25% pośrednio; burmistrzowie wybierani są bezpośrednio; kierownicy urzędów powiatowych są pracownikami administracji publicznej i są mianowani; będzie 200 nowych powiatów; będą one realizować tylko zadania administracji rządowej; nie będą mieć odpowiedników samorządowych);

- pytano, jak wygląda sprawa możliwości kandydowania liderów samorządowych do parlamentu? kiedy można łączyć funkcje w samorządzie i parlamencie; ponadto, czy duża liczba samorządowców w Parlamencie Czech pozytywnie wpływa na jakość stanowionego prawa samorządowego i jego pozytywną recepcję przez samorzady? czy ogranicza to pole konfliktu między władzami centralnymi i samorządowymi? (w Polsce zostało to zakazane)? (odpowiedzi: na Węgrzech obecnie burmistrz może kandydować do Zgromadzenia Narodowego i tworzą oni w nim silne lobby - legitymizowane fachowością; od wyborów 2014 r. zmniejszy się o 50 liczba posłów oraz obowiązywać będą restrykcyjne ustawy o konflikcie interesów - posłowie nie będą mogli prowadzić działalności gospodarczej; w Czechach nowe ustawy zabraniają łączenia wielu funkcji z wyboru (i nie tylko), nie ma jednak takiego zakazu w odniesieniu do wójta/ burmistrza i posła; żadna partia takiego zakazu nie postuluje; burmistrze w czeskim Parlamencie mają po prostu wyższe wykształcenie / większe doświadczenie; problemem są podwójnie pobierane wynagrodzenia; ustawa o województwach i gminach zakazuje natomiast łączenia funkcji samorządowych oraz w administracji rządowej; krytycznie ocenione zostało ingerowanie przez samorząd (w szczególności miejski) w działanie administracji rządowej; na Słowacji prawo nie zakazuje łączenia funkcji samorządowych i parlamentarnych: zdarzają się posłowie, którzy jednocześnie są w samorządach dwóch szczebli; nie ma też regulacji dotyczą-

cych pobieranych przez takich posłów trzech wynagrodzeń; nic nie wskazuje, aby w tym zakresie wprowadzone zostały przez ostatnio wybraną Radę Narodową zmiany);

- pytano, czy wprowadzone na przestrzeni ostatnich 22 lat w Polsce, na Węgrzech i na Słowacji bezpośrednie wybory burmistrzów są oceniane pozytywnie i czy nie ma postulatów zmiany tej instytucji - powrotu do modelu mieszanego (tylko w Czechach wybory burmistrzów są pośrednie); (odpowiedzi: w Polsce wybory bezpośrednie wójtów, burmistrzów i prezydentów gmin (od 2002 r., wcześniej pośrednie) się sprawdziły - podniosły sprawność zarządzania, wyłoniły wielu liderów (mocne indywidualności), zapewniły większą stabilność władzy (apolityczność, niezależność, myślenie w kategoriach długofalowych - wykraczających poza jedną kadencję); (do minusów wyborów bezpośrednich należą: osłabienie pozycji rad gmin/miast oraz postaw obywatelskich, generowanie mechanizmu tworzenia dworu wokół wójtów / burmistrzów / prezydentów, *zużywanie się* zbyt długo urzędujących wójtów / burmistrzów / prezydentów - utrata świeżości spojrzenia); żadna partia nie postuluje wycofywania się z tego modelu; rozważane jest tylko ograniczenie liczby kadencji sprawowanych przez tą samą osobę (obecnie takiego ograniczenia nie ma); nikt nie proponuje natomiast rozciągnięcia wyborów bezpośrednich na poziom powiatów i województw - zbyt duża skala i związane z tym koszty; na Węgrzech bezpośrednio wybierani są radni oraz burmistrzowie gmin; na poziomie regionu prezydent wybierany jest pośrednio przez bezpośrednio wybranych radnych; żadna partia nie chce zmieniać tego modelu; na Słowacji radni i burmistrzowie gmin wybierani są w wyborach bezpośrednich; problemem są gminy o małej liczbie oraz wysokim przeciętnym wieku mieszkańców; pewnym rozwiązaniem tego problemu byłoby zrzeszanie się takich gmin w związki).

- Jan Horník, czeski senator (TOP 09, 2010-16), wiceprzewodniczący Komisji Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska, od roku 1990 burmistrz najmniejszego miasta czeskiego Boží Dar (graniczącego z Saksonią, oddzieliło się 22 lata temu od Jachymowa, liczy **180** mieszkańców), polemizował z propozycją słowacką (dyrektora Ľuboša Littery) łączenia gmin; wyraził nadzieję, że w Czechach przyjęty zostanie model wyborów bezpośrednich wójtów/burmistrzów/prezydentów na kadencje 7-8 letnie (taki model sprawdza się w Saksonii); dyrektor Littera (Słowacja) - broniąc swojego stanowiska przekonywał, że gminy mogą być zainteresowane wspólną realizacją niektórych zadań ze względów finansowych.

Ad. 2. Aktualny stan komputeryzacji administracji publicznej w państwach V4.

Obszerne omówienie stanu komputeryzacji administracji publicznej w Czechach wygłosił wiceprzewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej Jaroslav Krupka¹⁰. Poinformował o tym, że momentem przełomowym dla rzeczywistej cyfryzacji administracji publicznej w Czechach było powołanie - po wyborach parlamentarnych z czerwca 2006 r. - drugiego rządu Mirka Topolánka (ODS) w 2007 r.¹¹ Wcześniej przygotowano w tym obszarze kilka ustaw, w latach 2003-07 istniało nawet Ministerstwo Informatyki, ale niewiele z tego wynikało dla cyfryzacji administracji. Po 2007 r. współdziałanie zdeterminowanych Premiera, silnego ministra spraw wewnętrznych (z profesjonalnym zapleczem) oraz parlamentarzystów z koalicji i opozycji umożliwiło przezwyciężenie interesów resortowych oraz przyjęcie ustawowych ram elektronizacji administracji publicznej. Stworzony został czeski eGovernment (system cyfrowej administracji publicznej).

Poseł J. Krupka skupił się na zasadniczych elementach ww. systemu:

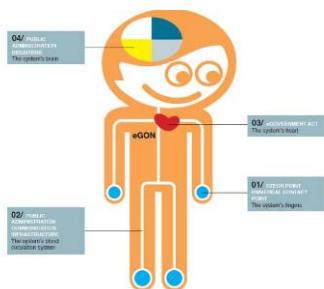
1. czech POINT (czyli *Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál*) - to forma e-administracji działająca w RCz na podstawie ustawy nr 365/2000 o systemach informatycznych administracji publicznej; w fazie testowej (do sierpnia 2007) sprawdzono w wybranych placówkach system komunikacji elektronicznej z administracją publiczną; po udanych testach, od stycznia 2008 r. punkty CzechPoint rozpoczęły działalność na pocztach, w urzędach gmin,

oddziałach rejestrów, urzędach stanu cywilnego, oraz w czeskich ambasadach; punkty CzechPOINT prowadzą także niektóre izby gospodarcze i kancelarie notarialne; obecnie trwają prace nad systemem CzechPOINT@home, umożliwiającym dostęp do systemu Czech POINT za pośrednictwem Internetu;

- skrzynki danych (ang. data boxes, cz. , to komunikacja podobna do e-mailowej, gwarantująca elektroniczne, autoryzowane doręczanie i wysyłanie dokumentów urzędowych w formie cyfrowej między urzędami a osobami prawnymi (lub fizycznymi); działa na podstawie ustawy Nr 300/2008 o zadaniach elektronicznych i o autoryzowanej konwersji dokumentów; wprowadzona w życie przez MSW pod koniec 2009 r.; do grudnia 2011 r. założonych było niemal 500 tysięcy skrzynek; ich operatorem jest Czeska Poczta; dostęp do przydzielonej skrzynki umożliwia strona: www.mojedatovaschranka.cz (www.datoveschranky.info); osoby prawne, które wpisane są do ewidencji gospodarczej, mają przyznaną pocztową skrzynkę danych automatycznie i bezpłatnie; dla jednej osoby prawnej przeznaczona jest jedna skrzynka elektroniczna; system doprowadził do aktualizacji danych o osobach prawnych, wspomagając tym samym tworzenie rejestrów danych, o których dalej; system skrzynek danych wdraża, nadzoruje i finansuje państwo, tym samym generuje to oszczędności (związane z prowadzeniem korespondencji) po stronie samorządów;

- infrastruktura komunikacji elektronicznej / internetowej pomiędzy wszystkimi podmiotami administracji publicznej gwarantowana jest przez państwo; ujednoliceniu i redukcji ulegają ceny usług przesyłowych, negocjowanych w przetargach; pierwsze podejście do scentralizowanego przetargu nie powiodło się; planowane jest kolejne; infrastruktura komunikacji elektronicznej funkcjonuje już od wielu lat;

- rejestry danych mają scentralizować na poziomie państwa gromadzenie i przetwarzanie informacji w istotnych dla niego i jego obywateli kwestiach; zapewnić to ma wewnętrzny obieg dokumentów, eliminując konieczność biegania z i za nimi do kolejnych urzędów przez obywateli; tworzone one są w oparciu o ustawę nr 111/2009 o podstawowych rejestrach¹², która weszła w życie 1 lipca 2010 r.; ustawa powołała do życia Biuro ds. Administracji Podstawowymi Rejestrami w ramach MSW; jej pełna realizacja nastąpić ma 1 lipca br. (z około półtorarocznym opóźnieniem w stosunku do pierwotnych zamierzeń); obecnie w Rządzie i Parlamencie gorączkowo podejmowane są finalne uzgodnienia w tej sprawie; mają być cztery podstawowe rejestry: 1. mieszkańców (obywatele oraz osoby na pobycie czasowym), 2. firm działających na terenie Czech, 3. adresów nieruchomości oraz 4. praw i obowiązków (każdy obywatel będzie mógł się dowiedzieć kto o nim zbierał dane i czy był do tego uprawniony, co w szczególności zapobiec *big brotherowaniu*¹³, jak to określił poseł Krupka; kontrolowane będą także działania urzędników administracji publicznej, dzięki czemu ma nastąpić poprawa spójności i efektywności działania administracji).

Symbolem elektronicznej administracji publicznej (eGornmentu) w Czechach jest obecnie eGON (obok), który poza jej elektronicznością ilustruje także jej dostępność.

Końce kończyn eGONa to czesk POINTy - ogólnodostępne dla czeskich obywateli punkty dostępu do informacji, układ krążenia, to infrastruktura komunikacyjna administracji publicznej, serce, to ustawa o cyfryzacji administracji (według posła Krupki, to skrzynki danych), natomiast mózg, to główne rejestry administracji publicznej.

W kontekście zamykania prac nad podstawowymi rejestrami dyskutuje się nad kolejnymi przedsięwzięciami w tej dziedzinie, do których należą: elektroniczny dziennik ustaw, elektroniczne ustawodawstwo - proces legislacyjny, elektroniczna wymiaru sprawiedliwości oraz ewentualnie służby zdrowia (problemem jest zapis danych personalnych).

Kończąc poseł Krupka jeszcze raz zaznaczył, że eGovernment w Czechach ma wprowadzić cyfrowy obieg dokumentów, eliminując bieganie obywateli od urzędu do urzędu.

W dyskusji na temat stanu i formy komputeryzacji administracji publicznej w Czechach podnoszono następujące kwestie:

- w Czechach obowiązuje skomplikowany system konwersji dokumentów ze skrzynek danych, potwierdzający ich autentyczność, tymczasem w Austrii, która jest liderem cyfryzacji administracji publicznej w UE, nie ma konieczności takiej konwersji - dokument uznawany jest za autentyczny, jeżeli nikt tego nie kwestionuje;
- w Czechach osoby prawne, które wpisane są do ewidencji gospodarczej, muszą posiadać pocztową skrzynkę danych, natomiast w Austrii większość tych osób skrzynek takich nie posiada - ich posiadanie jest sprawą dobrowolnej decyzji;
- senator Ivo Bárek (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska czeskiego Senatu) mówił o istnieniu komisji wspólnej Izby Poselskiej i Senatu ds. cyfryzacji administracji publicznej w Czechach, jako jedynej komisji wspólnej w Parlamencie Czech; pozytywnie też ocenił jej prace.

Posel Igor Hraško (członek Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Rady Narodowej Republiki Słowackiej) wskazał, że rząd Słowacji zajmuje się informatyzacją administracji publicznej od 2006 r. Od tego czasu zaczęły obowiązywać ramy prawne dotyczące rejestrów. Na Słowacji powstało wiele heterogenicznych systemów informatycznych. Obecnie rząd dąży do ich homogenizacji, aby dane z poszczególnych systemów nadawały się do współdzielenia i mogli z nich korzystać wszyscy obywatele. Miarą postępu w zakresie informatyzacji społeczeństwa jest, iż wyciągi z rejestrów skazanych - do niedawna dostępne tylko w miejscu zamieszkania, obecnie można uzyskać z dowolnego miejsca na Słowacji.

Ľuboš Littera, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowacji poinformował, że w związku z przenoszeniem kompetencji dotyczących informatyzacji społeczeństwa z resortu do resortu (*od roku nikt się tą problematyką w rządzie nie zajmował*) wstrzymane zostało od kilku lat finansowanie tego obszaru w ramach programu operacyjnego UE. Program przewidywał 980 mln. euro na ten cel. W 2008 r. wykorzystano 100% przyznanego funduszy, ale w 2009 już tylko 26%, a w latach 2010-2011 0%. Perspektywy dalszego unijnego finansowania informatyzacji na Słowacji nie są obecnie jasne.

Senator Jarosław Obremski (członek Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP) zauważył, że po fazie informatyzacji spontanicznej administracji publicznej z lat 1990-tych (później dostosowawczej do UE) dąży się obecnie w Polsce do synergii różnych wprowadzonych wcześniej systemów.

Poinformował, że w pierwszym półroczu funkcjonowania nowego Parlamentu w Polsce opóźniono o rok, półtora wejście w życie kilku ustaw dotyczących e-administracji, ponieważ system informatyczny, który miał korelować z tymi ustawami nie został wdrożony na czas.

Polska w obszarze informatyzacji straci część funduszy z UE w wyniku braku transparentności procedur przetargowych, nadużywania zleceń z wolnej ręki. Jest to sytuacja wyjątkowa, w porównaniu z innymi projektami UE. Pytanie, dlaczego właśnie w obszarze informatyzacji powstał problem. Jego źródła należy szukać w następujących zjawiskach:

- przy projektach informatycznych realizowana jest zasada „*lepsze jest wrogiem dobrego*”; przykładowo:

- bardzo często, kiedy dąży się do jakiegoś celu, na poziomie biurokratycznym jest to ulepszone; do systemu dodawane są dodatkowe funkcje (często mnożone jeszcze w wyniku gier międzyresortowych); w efekcie projekt jest realizowany, ale skonstruowany w jego ramach system nie działa; tak było w przypadku dowodów osobistych, czy też rejestracji świadczeń zdrowotnych związanych z wypisywaniem recept na leki;
- często w obszar *zaniechań* państwa wchodzą samorządy, próbując rozwiązać jakiś problem e-administracji na szczeblu regionu, czy też gminy; wtedy strona państwowa mówi: „zróbmy to dla całości kraju”; zmiana skali projektu powoduje jego zahamowanie lub utopienie; klasycznym tego przykładem była próba wprowadzenia numeru ratunkowego 112;
- dogmat wydatkowy (przy funduszach UE); najważniejsze jest wydać pieniądze, czyli sprzęt i technologia, natomiast mniej istotna jest korzyść dla użytkownika; projekt wprowadzenia dowodów osobistych nie był, przykładowo, skorelowany ze zmianami prawa w odniesieniu do urzędów stanu cywilnego.

Senator Obremski wskazał na następujące ostatnie sukcesy Polski w obszarze e-administracji:

- wprowadzenie możliwości rozstrzygania sporów majątkowych przez e-sądy;
- cyfryzacja ksiąg wieczystych oraz dziennika ustaw;
- stworzenie możliwości internetowego rozliczania podatków dochodowych od osób prawnych i fizycznych; za r. 2011 2 mln osób fizycznych rozliczyło się elektronicznie;
- wprowadzenie e-podpisu oraz stworzenie internetowego dostępu do wielu urzędowych informacji na poziomie samorządów;
- powołanie do życia od początku br. osobnego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji za najpilniejsze wyzwania uważa obecnie:

- stworzenie całościowego planu obiegu informacji (na wzór Estonii);
- eliminacja nakładania się, dublowania względnie powstawania *pól niczych* przy realizacji projektów informatyzacji administracji (z funduszy UE) przez różne podmioty (resorty);
- rozwiązanie problemu związanego z tym, że duża część projektów cyfryzacji administracji będzie kończona w latach 2014-15; związane są z tym obawy dotyczące kumulacja zagrożeń w trakcie rozliczeń tych projektów pod presją czasu.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji stawia sobie do realizacji następujące priorytetowe cele:

- uproszczenie kodów dostępu: stworzenie jednolitego modelu uwierzytelniania użytkowników różnych systemów e-administracji;
- zwiększenie kompatybilności różnych systemów (operacyjnych) e-administracji i ich neutralności technicznej;
- informatyzacja i monitoring realizacji świadczeń zdrowotnych i ubezpieczeń społecznych;
- realizacja przyjętego przed Euro 2012 zobowiązania dotyczącego wprowadzenia zarządzania kryzysowego (nr 112);
- informatyzacja i monitoring naliczania i poboru podatków i cła;
- rozwój prawa *on-line*, aby umożliwić śledzenie procesu legislacyjnego;
- komputeryzacja szkół (Ministerstwo chce się wzorować na przykładzie Portugalii);
- cyfryzacja zasobów edukacyjnych, kulturalnych, archiwalnych (bardzo kosztowne).

Posel László Habis (wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego Zgromadzenia Narodowego Węgier) poinformował, że na Węgrzech z komunikacji elektronicznej korzysta 40% mieszkańców oraz 70% przedsiębiorstw (w komunikacji z urzędami). Sytuuje to Węgry w rankingu rozwoju e-społeczeństwa na poziomie średnim w skali UE.

Posel Habis wspominał o czterech zasadach, na których oprze się nowy rządowy model e-governmentu, który ma powstać na Węgrzech do końca 2013 r.:

1. respektowanie podmiotowości i suwerenności klienta; generalnie zasada wolności wyboru treści i formy komunikacji z administracją publiczną; wyjątkiem deklaracje podatkowe, gdzie wejście do systemu ma być obligatoryjne; istnieje rejestr opinii klientów o tych kwestiach;
2. ochrona danych osobowych, wymagająca istnienia jednolitego systemu identyfikacji osób;
3. równoległe występowanie komunikacji papierowej oraz elektronicznej;
4. przyjęcie zakresu i sposobu konwersji urzędowej korespondencji papierowej na elektroniczną i odwrotnie.

Na Węgrzech uważa się, iż zbyt duża centralizacja wywołuje anarchię.

W debacie po wystąpieniach przedstawicieli kolejnych komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego podniesiono następujące kwestie:

- jakie jednostki administracji rządowej są odpowiedzialne za program rozwoju e-governamentu w poszczególnych państwach wyszehradzkich? (Czechy: było Ministerstwo Informatyki, które zostało wchłonięte przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, mające obecnie w tym zakresie wyłączność; Słowacja: Kancelaria Rządu/Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwo Finansów; Węgry: Ministerstwo Administracji i Sprawiedliwości¹⁴ oraz właściwy minister stanu w rządzie¹⁵; Polska: od początku br. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji);
- poseł Krátký pytał czy w trakcie Euro 2012 będą elektroniczne bramki na autostradach¹⁶ (senator Sepioł wyjaśnił, że elektroniczne myto będzie tylko dla ciężarówek; nie ma jeszcze dla samochodów osobowych).

Ad. 3. Przygotowania do nowej perspektywy finansowej UE 2014+ w państwach V4.

Posel Stanislav Polčák (przewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej) obszernie zreferował raport czeskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (z kwietnia br.) na temat krajowych priorytetów w negocjacjach nowej perspektywy finansowej UE 2014+¹⁷. Zwrócił uwagę na następujące kwestie:

- w okresie 2007-2013 globalnym celem była transformacja środowiska społeczno-ekonomicznego zgodna z zasadami rozwoju zrównoważonego; cel ten był rozpisany na cztery cele strategiczne (1. konkurencyjna gospodarka, 2. otwarte, elastyczne i spójne społeczeństwo, 3. atrakcyjne środowisko naturalne oraz 4. zrównoważony rozwój terytorialny), które z kolei były uszczegółowione w ramach priorytetów narodowych strategicznych ram odniesienia (NSRF)¹⁸;
- powyższe cele i priorytety zostały uznane za istotne i adekwatne do wyzwań, stąd też w perspektywie 2014-2020 nadal celem globalnym będzie wspieranie wzrostu zrównoważonego;
- w niektórych programach operacyjnych¹⁹ istnieją opóźnienia wykorzystania środków, w związku z brakiem ich certyfikacji na poziomie UE; władze czeskie oceniają to krytycznie i obawiają się, że może to doprowadzić do niepełnego wykorzystania tych środków w okresie 2012-2013;

- Czechy przewidują, że w stosunku do okresu 2007-2013 w perspektywie 2014-2020 środki w ramach polityki spójności ulegną zmniejszeniu (z ok. 27 mld. euro do ok. 20 mld. euro); skala spadku zależy będzie od sytuacji gospodarczej/finansowej w całej UE;
 - z projektu nowej perspektywy finansowej przedstawionego przez Komisję Europejską w październiku 2011 r. wynika, że Praga (miasto wydzielone) nie będzie korzystała z funduszy strukturalnych, będzie natomiast region okalający Pragę - kraj środkowoczeski²⁰ (gdzie wciąż jeszcze PKB na mieszkańca jest niższy niż 75% średniego PKB UE-27);
 - każdy Fundusz Wspólnotowych Ram Wsparcia (WRW, ang. CSF) perspektywy 2014-2020 wspierać ma określone przez Komisję Europejską cele tematyczne²¹, zgodnie ze swoją misją, przyczyniając się do realizacji strategii Europa 2020²² na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu; strategia Europa 2020, podobnie jak Strategia Lizbońska, powiązana ma zostać z programami krajowymi NPF (NFP); Czechy w ramach swojego programu skupią się na konkurencyjności, która rozpisana jest na pięć narodowych priorytetów rozwoju, dalej na osiem zakresów tematycznych, które przełożone mają zostać na sześć programów operacyjnych; rząd czeski dąży do radykalnego ograniczenia obecnej liczby 24 programów operacyjnych; ww. sześć programów operacyjnych nie zostało jeszcze zatwierdzonych, stąd też nie można jeszcze o nich mówić konkretnie, ale Komisja pozytywnie ocenia zaawansowanie prac po stronie czeskiej; w najbliższych miesiącach przewidywane jest przyspieszenie ustaleń w tej mierze z Komisją;
 - kluczowym priorytetem Czech na lata 2014-2020 będzie konkurencyjność; realizowany on ma być przez kombinację *miękkich* oraz *twardych środków oddziaływania/projektów*²³; w Czechach regiony, miasta, gminy ... proszą, aby były preferowane *projekty twarde*, które są widoczne, jak np. infrastruktura komunikacyjna, poprawa środowiska naturalnego; projekty twarde powinny jednak zostać w NPF uzupełnione przez *projekty miękkie* - w obszarze edukacji, rynku pracy, wspierania przedsiębiorczości, czy też innowacji; programy w zakresie edukacji mają obecnie duże opóźnienie i są krytykowane przez Komisję Europejską z punktu widzenia wykorzystania środków;
 - w perspektywie 2014-2020 w stosunku do okresu 2007-2013 zmiany ulec mają priorytety: działania mają być bardziej skupione na określonych celach i efektywności ich realizacji, w większym stopniu przyciągane mają być środki prywatne, wyniki działań mają być bardziej wymierne i konkretne, projekty mają być prostsze i dające szybsze rezultaty, zmienione mają zostać formy pomocy oraz struktura ubiegających się o nią i jej biorców, zwiększona ma zostać rola miast, szczególnie w wymiarze zrównoważonego rozwoju, większy akcent ma zostać położony na wymiar terytorialny polityki spójności oraz wspieranie potencjału lokalnego;
 - od marca do końca br. w Radzie UE toczyć się będzie debata na temat Wspólnych Ram Strategicznych NPF; w drugiej połowie br. rząd czeski będzie przygotowywał projekty programów operacyjnych (w powiązaniu z przygotowaniem kontraktu partnerskiego); w 2013 r. programy te i kontrakt będą finalizowane oraz negocjowane z Komisją Europejską; w listopadzie-grudniu 2013 r. powinny one zostać finalnie z Komisją uzgodnione i przez Komisję przyjęte; od 2014 r. programy operacyjne NPF powinny zacząć być wdrażane.
- Posel Stanislav Polčák zreferował następnie kolejny materiał (z końca 2011 r.) na temat czeskiej polityki regionalnej w nowej perspektywie finansowej (NPF) 2014-2020, zwracając uwagę na następujące kwestie odnoszące się do lat 2007-2013:
- Republika Czeska w latach 2007-2013 chce wykorzystać ok. 700 mld koron (prawie 30 mld euro)²⁴ (w powiązaniu z zasadą n+2); generalnie pozytywne decyzje wydano w odniesieniu do 2/3 wnioskowanych środków; jednak wypłacone w rzeczywistości środki stanowią zaledwie połowę sumy wynikającej z wniosków; problemem jest niski poziom certyfikacji wniosków

przez UE; jeżeli nic się nie zmieni to będą one musiały być finansowane z czeskiego budżetu a nie środków europejskich;

- w 24 programach operacyjnych ponad 1/3 środków przeznaczona jest dla regionów (połączonych w 8 *makrostruktur*), które generalnie sobie dobrze radzą z ich realizacją; jednak certyfikacja wybranych wniosków jest na średnim poziomie 20%; stosunkowo najwyższa w programie operacyjnym *transport*, gorzej w programach wykształcenie, zasoby ludzkie, zatrudnienie, środowisko naturalne, innowacje.

Kończąc poseł Polčák podkreślił, że rząd czeski w NPF 2014-2020 zmniejszy liczbę programów operacyjnych oraz uprości ich administrowanie, ograniczając biurokrację.

Pan Ľuboš Littera (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowacji):

- poinformował, że poziom wykorzystania środków w poszczególnych programach operacyjnych w ostatnich latach na Słowacji jest stosunkowo niski;

- wskazał na następujące wyłaniające się zagrożenia w ramach dyskusji na temat przyszłej NPF 2014-2020 na forum Rady UE: obniżenie ogólnego poziomu funduszy polityki regionalnej/spójności UE (100-150 mld. euro); uzależnienie maksymalnej, dopuszczalnej wielkości pomocy regionalnej od poziomu PKB w danym kraju (prowadziłoby to do zróżnicowania poziomu pomocy); obniżenie poziomu współfinansowania dla mniej rozwiniętych regionów z 85% do 75%; uzależnienie wydatków/nakładów poszczególnych państw członkowskich UE na politykę spójności w NPF 2014-2020 od ich poziomu w okresie 2007-2013 (inicjatywa Niemiec i Francji);

- poinformował, że przy Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowacji istnieje międzyresortowy komitet koordynacyjny na poziomie sekretarzy stanów ds. realizacji bieżącej polityki spójności oraz przygotowań NPF 2014-2020, który spotyka się co dwa tygodnie; w samym ministerstwie istnieje grupa robocza ds. przygotowania umowy partnerskiej NPF;

- stwierdził, że priorytety Słowacji w odniesieniu do NPF 2014-2020 zawarte są w wielu dokumentach oficjalnych, m.in. Narodowym Programie Reform uchwalonym w końcu kwietnia br., Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego z 2010 r. oraz wstępnym stanowisku w sprawie NPF 2014-2020 (z 2010 albo 2011 r.);

- powiedział, że rząd słowacki wyróżnił trzy obszary priorytetowe w odniesieniu do NPF 2014-2020: 1. wsparcie rozwoju infrastruktury transportowej, służby zdrowia etc., 2. wsparcie polityki zatrudnienia - szczególnie młodych i dobrze wykształconych oraz długotrwale bezrobotnych, jak też inkluzji społecznej - generalnie rozwoju zasobów ludzkich, 3. wsparcie rozwoju nauki oraz innowacji nie tylko technicznych, ale także w usługach, szczególnie na rzecz ochrony środowiska naturalnego (utyliczacja odpadów, rozwój biotechnologii, wykorzystanie źródeł geotermalnych);

- przypomniał, że w najbliższych miesiącach przygotowany zostanie przez Komisję Europejską mandat do negocjacji z poszczególnymi państwami, beneficjentami pomocy strukturalnej Unii; stąd też rząd Słowacji tworzy wstępne ramy mechanizmów implementacji NPF, które stanowiąc będą bazę do negocjacji z Komisją.

Posel László Habis (wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego Zgromadzenia Narodowego Węgier) podkreślił, że Węgry w negocjacjach NPF 2014-2020, które będą trwały do połowy 2013 r., za najbliższych sojuszników uważają kraje partnerskie V4; Węgry zgadzają się z nimi w większości kwestii merytorycznych dotyczących

polityki spójności i dlatego liczą na wspólne występowanie na forum UE. Następnie wskazał na następujące kwestie:

- jest istotne, aby polityka spójności zachowała swoją wagę w budżecie; jednocześnie zasady wykorzystania środków nastawione powinny być na efektywność działań, przy jednoczesnym obniżaniu obciążeń biurokratycznych;
- zasady wykorzystania środków w ramach polityki spójności powinny być przejrzyste, wymierne i proste;
- zgodnie z zasadą subsydiarności polityka spójności UE powinna uwzględniać różny poziom rozwoju regionów lub krajów oraz ich specyfikę instytucjonalną/ustrojową, kulturową, etc.;
- Węgry nie zgadzają się z obowiązującym obecnie sposobem definiowania warunkowości makroekonomicznej; nadużycia makroekonomiczne nie powinny prowadzić do kwestionowania poszczególnych programów operacyjnych w ramach polityki spójności; poseł Habis poparł w tym miejscu dyskutowany już odpowiedni zapis projektu Memorandum;
- postulował większą elastyczność określania celów partnerskich oraz związaną z przedstawianiem wniosków;
- poparł postulat polskiej prezydencji w UE umieszczenia wśród celów tematycznych NPF 2014-2020 (zgubionych przez Komisję Europejską) wartości narodowych i kulturowych;
- Węgry popierają system warunkowości ex ante, odrzucają natomiast ogólną warunkowość; odrzucają jednolite wskaźniki efektywności, nie uwzględniające czynników zewnętrznych;
- w perspektywie 2014-2020 z funduszu spójności można by finansować także projekty zwiększające efektywność energetyczną;
- jeżeli chodzi o zarządzanie finansami i controlling to strona węgierska bierze po uwagę ewentualne wprowadzenie zasady n+3 na poziomie narodowym;
- poparł zawarte w projekcie Memorandum stwierdzenie postulujące „ograniczenie stosowania podatku VAT do uzasadnionych wydatków możliwych do sfinansowania z funduszy strukturalnych”; zaakcentował negatywny wpływ proponowanego przez Komisję Europejską zniesienia kwalifikowalności VAT²⁵ na finanse samorządów.

Senator Janusz Sepioł (przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Senatu RP) stwierdził, że przygotowania do perspektywy finansowej UE 2014+ obejmują dwa zasadnicze kręgi zagadnień:

1. udział krajów V4 w ogólnoeuropejskiej debacie rządów, Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, etc. na temat wielkości, zasad dzielenia oraz struktury funduszy w ramach nowej perspektywy finansowej UE, której finałem będzie ostateczna decyzja Rady Europejskiej;
2. wymiana doświadczeń między krajami V4 na temat realizacji dwóch dotychczasowych perspektyw finansowych Unii, w których uczestniczyły - 2004-06 i 2007-13; powinna ona mieć charakter wymiany dobrych praktyk i prowadzić do praktycznych wniosków odnoszących się do ram organizacyjnych polityki regionalnej oraz struktury jej programów²⁶.

Ad. 1. Pytaniem otwartym pozostaje czy kraje wyszehradzkie (względnie szerzej, środkowo-europejskie) są gotowe przyjąć wspólne stanowisko w sprawie nowej perspektywy finansowej UE, a następnie go konsekwentnie i solidarnie bronić - mówił senator Sepioł.

Senator przywołał deklaracje - z ostatniego posiedzenia Rady ds. Ogólnych UE z 24 kwietnia br. - 13 krajów tzw. „przyjaciół polityki spójności”²⁷ (beneficjentów tej polityki) oraz 7 krajów tzw. „przyjaciół dobrego wydatkowania”²⁸ (płatników netto do budżetu Unii). W tym kontek-

ście retorycznie pytał czy *przyjaciele polityki spójności* będą przyjaciółmi tylko w deklaracjach, czy także w działaniach. Czy w dalszych negocjacjach w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 nadal będą solidarni? Te negocjacje to domena przede wszystkim rządów państw członkowskich UE, Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego. Ich finałem będzie ostateczna decyzja Rady Europejskiej.

Senator odwołał się następnie do konkluzji opracowanego w Polsce raportu na temat skutków pomocy strukturalnej UE na rzecz krajów V4 dla jej donatorów netto, czyli krajów starej 15-ki (UE15)²⁹. Wskazują one, iż kraje UE15 czerpią z tej pomocy wielorakie, aczkolwiek zróżnicowane korzyści. Są to korzyści bezpośrednie, związane z udziałem w projektach realizowanych na terenie V4, np. przez wygrane przetargi bądź sprzedaż dóbr, jak też pośrednie, wynikające z przyśpieszonego przez pomoc wzrostu V4, co tworzy dodatkowy popyt na określone dobra i usługi, a w efekcie generuje zwiększony eksport z UE15.

Niektórzy donatorzy netto w okresie 2004-15 uzyskują większe korzyści z udzielanej V4 pomocy od kosztów jej finansowania. Oszacowano, iż kształtować się one będą na poziomie - dla Irlandii 299% tych kosztów, Luksemburga 136%, Niemiec 125%, Holandii 80%, Finlandii 58%, Szwecji 57%, Włoch 54%, Belgii 42%, Wielkiej Brytanii 41%, Austrii 37%; najmniej dla Danii - 28%, oraz Francji - 20%. (Grecja, Hiszpania i Portugalia nie są płatnikami netto do budżetu UE).

Raport potwierdził, że na procesach rozwojowych i zmniejszaniu dystansu rozwojowego słabiej rozwiniętej V4 korzysta cała UE. Każde euro netto zainwestowane w V4 przynosi krajom UE15 61 centów w postaci dodatkowego eksportu. Szacuje się, iż łączna wartość korzyści UE15 z pomocy V4 w okresie 2004-2015 wyniesie 74,69 miliardów euro.

Senator Sepioł zaznaczył, że Polska jest zwolennikiem poglądów zawartych w przywołanej w zaproszeniu na obecne spotkanie *Deklaracji wspólnej krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz Słowenii w sprawie propozycji Komisji Europejskiej dotyczących pakietu regulacyjnego przyszłej polityki spójności*, z Pragi, z 22 marca br., przyjętej przez ministrów ds. rozwoju regionalnego ww. państw, a w szczególności z tym, że polityka spójności powinna być polityką na dużą skalę i za duże pieniądze. Senator opowiedział się przeciwko rezerwowaniu w ramach polityki spójności odrębnych środków na instrument *Łącząc Europę* (Connecting Europe Facility - CEF) oraz jakichkolwiek form zawieszania czy też anulowania płatności w trakcie ich realizacji. (Jego zdaniem unijne sankcje są potrzebne, ale mogą dotyczyć tylko przyszłych wydatków, a nie wydatków na już podjęte zobowiązania). Konstatując stwierdził, że w okresie 2013-20 nie powinno się jeszcze wprowadzać w polityce spójności poważniejszych zmian, nawet jeżeli niektóre regiony państw V4 będą się stawać coraz bogatsze.

Ad. 2. Senator Sepioł poinformował, iż w Polsce bardzo dużą część środków z polityki spójności przekazano 16 regionom (jest 16 dużych programów operacyjnych, każdy ponad 1 mld. euro). Oprócz tego realizowane są programy centralne - resortowe albo międzyresortowe. Jest też jeden - zarządzany centralnie, program makroregionalny - adresowany do grupy najbiedniejszych województw. Są też programy centralne, które mają bardzo rozbudowane komponenty regionalne; dotyczy to przykładowo kapitału ludzkiego.

Najlepiej i najszybciej (może nawet za szybko) wdrażane są programy na poziomie regionalnym. Środki w ramach tych programów zostały już w zasadzie rozdysponowane.

Natomiast w programach centralnych istnieją dwa obszary generujące problemy. Są to projekty kolejowe³⁰ oraz informatyczne. (Te drugie - generalnie o podłożu korupcyjnym, istnieją także na poziomie regionalnym).

Senator Sepioł wskazał na główne wątki debaty/sporu na temat realizacji nowej perspektywy finansowej UE 2014+ w Polsce:

- ile dla regionów/ województw ile w gestii rządu; regiony w okresie 2007-13 otrzymały 1/3 z przyznanych Polsce 68 mld. euro, w perspektywie 2013-20 chciałyby natomiast otrzymać ponad połowę z prawdopodobnych 60-80 mld. euro; argumentują, że lepiej niż rząd środki te wykorzystają; rząd kontrargumentuje, że Polska ma na poziomie centralnym wiele wyzwań o charakterze strategicznym; kończony jest program autostradowy, ale program dróg ruchu szybkiego jest przed nami; poważnym problemem jest kolejnictwo; jest prawie nie ruszona sprawa bezpieczeństwa energetycznego; potrzebne są poważne inwestycje związane z wydobyciem gazu łupkowego, ale także agendą klimatyczną; Polska przystępuje do budowy swojej pierwszej elektrowni atomowej; istnieją plany dotyczące rozwoju energetyki wiatrowej (budowa farm wiatrowych w pasie nadmorskim - na Bałtyku); regiony dostały już dosyć środków na politykę komunalną;

- zbyt mało środków dla miast - zwłaszcza wielkich, w ramach środków dla regionów/ województw; rozważane jest utworzenie specjalnego programu operacyjnego tylko dla wielkich miast; staje się to przedmiotem coraz szerszej debaty w Polsce.

Kończąc senator Sepioł zaproponował, aby na kolejnym spotkaniu komisji przedyskutować kwestię *jaka powinna być struktura programów regionalnych w ramach perspektywy finansowej UE 2014+ w poszczególnych państwach V4.*

Po wystąpieniach przedstawicieli komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego parlamentów V4 poseł Jiří Krátký, członek Komisji Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej, zapytał jak Słowacja oraz Węgry (ew. Polska):

- zamierzają realizować politykę wyrównywania dysproporcji regionalnych;
- wyobrażają sobie rozwiązanie problemów energetyki węglowej oraz jądrowej; (zaznaczył, że sam nie jest przyjacielem energetyki jądrowej);
- ustosunkowują się do piątego (spośród jedenastu) celu tematycznego Komisji Europejskiej w ramach NPF 2014-2020 „promocja adaptacji do zmian klimatycznych, zabezpieczenie oraz zarządzanie związanym z tym ryzykiem”; wskazał, że do niedawna państwa V4 były przeciwne zaangażowaniu (finansowemu) w „adaptację do zmian klimatycznych”.

Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowacji Ľuboš Littera w swojej obszernej wypowiedzi nie ustosunkował się do żadnego pytania posła Krátký'ego. Poinformował natomiast, że na Słowacji: „głównym problemem rozwoju regionów są różnice wewnątrzregionalne”; w projekcie deklaracji programowej rządu uzgodniono, że w przyszłej perspektywie finansowej program operacyjny zarządzany będzie z poziomu NUTS³¹ 3 (regionalnego); do czerwca br. skończona powinna zostać wersja wstępna materiału zawierającego opis programów operacyjnych, ich strukturę, odpowiedzialność organów, priorytety inwestycyjne, etc.

Poseł László Habis (wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego Zgromadzenia Narodowego Węgier) odpowiadając na pytania posła Krátký'ego poinformował, że na Węgrzech:

- regiony północne i południowe (precyzyjniej wschodnie) należą do 15 najuboższych/najmniej rozwiniętych w skali UE, tymczasem programy okresu 2007-2013 nie wspiera-ły/ją wyrównywania poziomów między centrum a obrzeżami kraju; programy operacyjne nie były zharmonizowane, gminy szły po różnych trajektoriach przygotowując swoje projekty; stąd też należy

postulować większe zintegrowanie polityki rozwoju regionalnego oraz przestawienie jej priorytetów;

- dąży się do podwyższenia efektywności wykorzystania energii (rozwiązania kompleksowe, np. ograniczenie oświetlenia miejsc publicznych), sięga do źródeł energii odnawialnej, np. geotermalnej - do centralnego ogrzewania.

Senator Janusz Sepioł (przewodniczący KSTAP Senatu RP) odpowiadając na pytania posła Krátký'ego poinformował, że w Polsce:

- wszystkie regiony realizują na swoich poziomach swoje programy regionalne (im biedniejszy region tym bardziej intensywny program), a w czterech najbiedniejszych regionach tzw. ściany wschodniej dotatkowo wdrażany jest program rządowy, skupiony w pierwszym rządzie na wsparciu ośrodków akademickich oraz polityki innowacyjnej w firmach; ten dualizm form pomocy ma zostać utrzymany w nowej perspektywie finansowej 2014-2020;

- własne zasoby gazowe zaspakajają ok. 1/3 zapotrzebowania krajowego; koło Szczecina budowany jest obecnie terminal na gaz skroplony, a z Katarom podpisana została już wieloletnia umowa na dostawy tego gazu; gaz własny oraz z Kataru zaspokoić powinny ponad połowę potrzeb krajowych; reszta kupowana jest w Rosji, przy czym w znacznej części nabywana ona jest w Niemczech, ale odbierana na granicy polsko-rosyjskiej; gaz rosyjski kupowany u pośrednika niemieckiego jest tańszy od tego kupowanego bezpośrednio od Rosjan; wszystko odbierane jest na granicy rosyjskiej;

- prowadzone są badania dotyczące perspektyw wydobycia gazu łupkowego; według ocen pesymistycznych gaz ten powinien prawie w pełni zaspokoić potrzeby krajowe, natomiast według ocen optymistycznych powinien on dodatkowo starczyć na znaczący eksport; wyjaśni się to w ciągu kilku najbliższych lat;

- najważniejsza jest sieć przesyłowa - interkonektory; istnieją one na granicy z Niemcami (świeżo zbudowany) oraz Czechami (mały), nie ma go jeszcze na granicy ze Słowacją.

Senator Sepioł zauważył, że Polska jest jedynym krajem V4, który nie ma elektrowni atomowej. Chciałaby taką jedną lub dwie elektrownie mieć. Wybrana została już lokalizacja koło Gdańska na Pomorzu. Najwcześniej mogłaby ona zostać oddana do użytku w 2020 r. W związku z tymi planami rodzą się jednak problemy: i) Rosjanie budują elektrownię atomową w Kaliningradzie³² (gdzie nie obowiązują standardy bezpieczeństwa UE, stąd też taniej) i proponują Polsce tańszą sprzedaż energii elektrycznej (powstaje dylemat ekonomia, czy też niezależność)³³; ii) natomiast Litwini zamierzają zbudować nową elektrownię nuklearną w Ignalinie³⁴; proponują, aby do inwestycji dołożyły się pozostałe kraje bałtyckie oraz Polska oraz budowę polsko-litewskiego mostu energetycznego (rodzi to też dylemat o charakterze strategicznym).

Senator przypomniał, że w chwili obecnej polska energetyka jest oparta na węglu, którego jest dosyć dużo. Najbogatsze w węgiel i najefektywniejsze nowe kopalnie są nie na Śląsku, a w nowym zagłębiu, w pobliżu granicy z Ukrainą. W związku z wymogami dotyczącymi emisji CO₂ Polskę interesują technologie czystego spalania węgla i na to chce też przeznaczyć fundusze europejskie.

Senator poinformował, że w Polsce - spośród różnych form energii odnawialnej, najlepiej się sprawdza energia wiatrowa oraz z biomasy. Polska ma stosunkowo duży obszar, ale nie najlepsze gleby. Kilka milionów hektarów ziem leży odłogiem, a zarazem występuje nadprodukcja żywności. Stąd też dosyć duży areał może zostać przeznaczony na produkcję biomasy.

Na zakończenie spotkania przyjęte zostało Memorandum (tekst w załączeniu).

W dyskusji nad jego kształtem podnoszone były następujące kwestie:

- Igor Hraško (członek KAPRR Rady Narodowej Słowacji) wskazał, że podniesiony przez stronę czeską problem decentralizacji (w poszukiwaniu optymalnej wielkości samorządu lokalnego) dla Słowacji jest *nieistotny*; istotna jest sprawa wsparcia finansowego UE; w związku z tym problemem jest perspektywa ewentualnej redukcji środków wieloletnich ram finansowych 2014-2020, której największą ofiarą miałyby zostać fundusz spójności; Słowacja się z tym nie zgadza; postulowane zmniejszenie budżetu na lata 2014-2020 powinno zostać rozłożone proporcjonalnie na wszystkie fundusze unijne; poseł Hraško, w kontekście zbliżającego się szczytu Rady Europejskiej, postulował zawarcie w Memorandum jednoznacznego sygnału w tej sprawie;
- László Habis (wiceprzewodniczący KSTRR Zgromadzenia Narodowego Węgier) sugerował zmianę redakcji fragmentu Memorandum poświęconego dążeniu do decentralizacji, tak, aby w większym stopniu podkreślić wagę likwidacji pokrywania się kompetencji samorządów i organów administracji państwowej; rozwiązanie problemu pokrywania się kompetencji jest ważniejsze niż kwestia decentralizacji (w poszukiwaniu optymalnej wielkości samorządu lokalnego) - zaznaczył; dążąc do zoptymalizowania wielkości jednostek podziału administracyjnego kraju większą wagę należy zwrócić na efektywność struktur administracji państwowej, względnie samorządowej³⁵; postulował zachowanie VAT w dotychczasowej formie (por. przypis nr 25); konieczność wnoszenia do projektów dofinansowywanych przez UE środków własnych oraz opłat VAT przekraczać będzie możliwości wielu jednostek samorządu lokalnego, część projektów eliminując; krytycznie ocenił projekt takiego definiowania warunkowości makroekonomicznej, który pozbawiałby pomocy strukturalnej UE regiony i obywateli za nadużycia makroekonomiczne, do których dochodziłoby na szczeblu krajowym; zakwestionował finansowanie funduszu infrastruktury (*Łącząc Europę*) ze środków funduszu spójności;
- Stanislav Polčák (przewodniczący KAPRR Izby Poselskiej Parlamentu Czech) od razu poparł postulaty węgierskie w sprawie VAT oraz funduszu *Łącząc Europę*, natomiast w sprawie warunkowości makroekonomicznej po konsultacjach i wypowiedzi uściślającej senatora Sepiöla;
- Senator Janusz Sepiöł (przewodniczący KSTAP Senatu RP) poparł postulat węgierski w sprawie VAT; odwołując się do Deklaracji wspólnej z nieformalnego spotkania ministrów ds. rozwoju regionalnego V4 + Słowenia, jakie odbyło się 22-23 marca br. w Pradze, zaproponował, aby w stosunku do warunkowości makroekonomicznej wyrazić zastrzeżenia (express serious reservation / share doubts), natomiast w odniesieniu do funduszu *Łącząc Europę* (Connec-

ting Europe Facility) sprzeciw (express their opposition); wskazywał, iż fundusz *Łącząc Europę* nie ma określonych adresatów, nie wiadomo, jakie kraje będą z niego korzystać.

Po spotkaniu odbyła się konferencja prasowa, na której:

- przewodniczący S. Polčák (gospodarz; czeska Izba Poselska) omówił przebieg spotkania oraz przyjęte na jego zakończenie Memorandum, akcentując kwestie dotyczące perspektywy finansowej UE 2014+;

Konferencja prasowa; od lewej siedzą: przewodniczący J. Sepioł (PL), poseł I. Hraško (SK), przewodniczący S. Polčák (CZ), przewodniczący I. Bárek (CZ), wiceprzewodniczący L. Habis (HU)

- przewodniczący J. Sepioł stwierdził, iż spotkanie potwierdziło, że kraje Grupy Wyszehradzkiej należą do tzw. przyjaciół polityki spójności; „mamy wspólne wyzwania, podobne odpowiedzi na te wyzwania oraz wspólne interesy; ważne jest obecnie, abyśmy tą wspólnotę interesów potwierdzili w negocjacjach” - powiedział; przypomniał, iż od 1 lipca zaczyna się polska, roczna prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej; w tym czasie zdefiniowane zostaną przyszłe programy operacyjne, zamkną się negocjacje przyszłych programów; zapowiedział, że w trakcie polskiej prezydencji V4 kontynuowana będzie - podjęta w Pradze, wymiana dobrych praktyk; „w Memorandum pada idea instytucji, która kształciłaby nasze kadry i była miejscem wymiany tych dobrych praktyk; chciałbym, abyśmy na spotkaniach w Polsce tą myśl pogłębili” - dodał;

- poseł I. Hraško (słowacka Rada Narodowa) podkreślił wagę wspólnego negocjowania przez kraje wyszehradzkie nowej perspektywy finansowej UE; zauważył, iż bardzo dużo decyzji w tej sprawie zapadać będzie w czerwcu br.;

- wiceprzewodniczący L. Habis (węgierskie Zgromadzenie Narodowe) wyraził nadzieję, że kraje wyszehradzkie będą zgodnie negocjować nową perspektywę finansową UE; obecne wzajemne porozumienie w istotnych związanych z nią kwestiach jest dobrym prognozą;

- przewodniczący I. Bárek (współgospodarz; czeski Senat) poinformował, że w końcu maja br. Komisja Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska Senatu Parlamentu Czech zorganizuje posiedzenie nt. wniosków jakie wynikają dla nowej perspektywy finansowej UE z perspektywy poprzedniej; wyraził nadzieję na ścisłą współpracę w sprawach odnoszących się do nowej perspektywy finansowej UE z Komisją Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej.

Podsumowanie i wnioski, w perspektywie kolejnego spotkania komisji w Polsce:

Podsumowanie i wnioski merytoryczne z omówionego powyżej spotkania komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego parlamentów państw V4 znajduje się w załączonym Memorandum, natomiast poniższe dotyczą spraw organizacyjnych.

1. Tegoroczne spotkanie komisji było czwartym w tym formacie: pierwsze odbyło się 25-27 września 2007 r. w Častá Papiernička na Słowacji³⁶, drugie 18-19 listopada 2008 r. w Pradze³⁷, trzecie 23-24 lutego 2010 r. w Krakowie³⁸. Podsumowując wymiar organizacyjny tegorocznego spotkania komisji należy zwrócić uwagę na następujące kwestie:
 - 1.1. główny ciężar organizacji spotkania spoczywał na Izbie Poselskiej, niemniej odbyło się ono na zaproszenie przewodniczących komisji z obu izb Parlamentu Czech; należy zwrócić uwagę na harmonijną współpracę obu komisji przy jego organizacji;
 - 1.2. spotkanie po raz pierwszy miało miejsce w kraju przewodniczącym w tym momencie V4; w zaproszeniu zaproponowano, aby odwołało się ono do nieformalnego spotkania ministrów ds. rozwoju regionalnego V4+Słowenia, jakie odbyło się 22-23 marca br., w ramach prezydencji Grupy, w Pradze; stąd też w trakcie obrad spotkania komisji istotnym punktem odniesienia stała się przyjęta na spotkaniu ministrów Deklaracja wspólna w sprawie pakietu regulacyjnego przyszłej polityki spójności (na lata 2014-2020) Komisji Europejskiej; debata w sprawie Memorandum podsumowującego spotkanie komisji skupiła się głównie na kwestiach obecnych w tej Deklaracji ministrów;
 - 1.3. na spotkaniu komisje parlamentów V4 reprezentowane były na zróżnicowanym poziomie protokołarnym/hierarchicznym: przewodniczących komisji z obu izb Parlamentu Czech oraz polskiego Senatu, wiceprzewodniczącego z węgierskiego Zgromadzenia Narodowego oraz członka komisji ze słowackiej Rady Narodowej, przy jednoczesnym braku reprezentacji polskiego Sejmu; obniżało to rangę samego spotkania oraz przyjmowanego na jego zakończenie dokumentu końcowego;
 - 1.4. przyjęte i podpisane na zakończenie spotkania Memorandum miało charakter wspólnego stanowiska; nie było natomiast jasne, do kogo jest ono adresowane; niektórzy uczestnicy spotkania wskazywali na wagę Memorandum w kontekście zbliżającego się szczytu Rady Europejskiej, ale nic nie wskazywało na to, aby do tego gremium mogło ono być zaadresowane; po spotkaniu odbyła się konferencja prasowa, w której uczestniczyli dwaj parlamentarni dziennikarze agencji, ale tylko z Czech;
 - 1.5. w spotkaniu nie brali zasadniczo udziału przedstawiciele korpusu dyplomatycznego państw V4; tylko części obrad pierwszego dnia przysłuchiwała się pani radca Ambasady RP w Pradze;
 - 1.6. poruszana na spotkaniu problematyka miała niekiedy bardzo specjalistyczny charakter; przykładowo, gospodarz spotkania wprowadzając do debaty na temat nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020 wyświetlał slajdy przygotowane przez wiceministra ds. rozwoju regionalnego, a komisja Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego słowackiej Rady Narodowej reprezentowana była w tej debacie przez dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej w słowackim Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego; w programie spotkania nie przewidziano natomiast udziału ani przedstawicieli egzekutywy ani ekspertów ze strony gospodarzy;
 - 1.7. specjalistyczny charakter poruszanej na spotkaniu problematyki rodził poważne problemy przy tłumaczeniu debaty, w każdym razie na język polski;

- 1.8. na *zdjęciach wspólnych* uczestników spotkania parlamentarzyści przemieszani zostali z przedstawicielami administracji parlamentarnej, utrudniając wykorzystanie tych zdjęć w celach medialnych.
2. Kolejne, piąte, spotkanie komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej odbędzie się w Polsce, w trakcie jej przewodniczenia w Grupie, w pierwszym kwartale 2013 r. Senator J. Sepioł zaproponował, aby podjąć na nim temat: „Jaka powinna być struktura programów regionalnych w ramach perspektywy finansowej UE 2014+ w poszczególnych państwach V4?”
3. Przy organizacji piątego spotkania komisji w Polsce szczególną uwagę należy zwrócić na odpowiednie wkomponowanie terminu oraz tematyki spotkania w kalendarz polskiej prezydencji V4 oraz irländzkiej i litewskiej prezydencji UE, biorąc pod uwagę:
 - 3.1. wymiar parlamentarny tych prezydencji, w tym spotkania przewodniczących oraz ewentualnie innych komisji parlamentów państw V4, poprzedzające konferencje COSAC spotkania komisji ds. europejskich parlamentów państw V4 oraz bałtyckich + Polska, same spotkania COSAC, Konferencję Przewodniczących Parlamentów UE (KPP UE), wspólne spotkania parlamentarne i spotkania komisji UE; obrady plenarne oraz [Komisji ds. Rozwoju Regionalnego](#) Parlamentu Europejskiego³⁹;
 - 3.2. wymiar rządowy tych prezydencji, w tym spotkania ministrów ds. polityki regionalnej oraz ew. ds. administracji V4, jak też Rady ds. Ogólnych UE oraz szczyty Rady Europejskiej.
4. Organizując spotkanie komisji w Polsce należy także zwrócić uwagę na następujące kwestie:
 - 4.1. zharmonizowanie współpracy właściwych komisji gospodarzy spotkania;
 - 4.2. skonstruowanie rozdzielnika adresatów stanowiska wspólnego (common/joint position) ze spotkania; rozważyć można umieszczenie w nim przewodniczących parlamentów państw V4, Komisji ds. Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego, przewodniczącego COSAC, etc.;
 - 4.3. włączenie w przygotowanie i udział w spotkaniu przedstawicieli strony rządowej i ekspertów;
 - 4.4. wybory parlamentarne na jesieni br. w Czechach: do Senatu (1/3 składu) oraz prawdopodobnie także do Izby Poselskiej, w związku z zachwianiem stabilności obecnej koalicji rządzącej;
 - 4.5. ewentualne zaproszenie do udziału w spotkaniu przedstawicieli korpusu dyplomatycznego;
 - 4.6. staranny dobór tłumaczy oraz właściwe przygotowanie oprawy medialnej spotkania.
5. Następne, szóste spotkanie komisji, zgodnie z formułą przyjętą na czwartym spotkaniu w Pradze, odbyć się powinno na Węgrzech, w trakcie przewodniczenia przez ten kraj Grupy Wyszehradzkiej w okresie lipiec 2013 - czerwiec 2014 r.

Przypisy:

¹ Było to czwarte w ostatnich latach spotkanie komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej. (Pierwsze odbyło się na Słowacji w 2007 r., drugie w Pradze w 2008 r., a trzecie w Krakowie w 2010 r.). Odbyło się ono na zaproszenie przewodniczących ww. komisji z obu izb Parlamentu Czech, w trakcie prezydencji czeskiej w Grupie.

W zaproszeniu zaproponowano, aby spotkanie komisji odwołało się do nieformalnego spotkania ministrów ds. rozwoju regionalnego V4 + Słowenia, jakie odbyło się 22-23 marca br. w Pradze. Na spotkaniu tym przyjęto Deklarację wspólną w sprawie pakietu regulacyjnego przyszłej polityki spójności (na lata 2014-2020) Komisji Europejskiej. Polskę reprezentował na nim wiceminister rozwoju regionalnego Marceli Niezgodą.

Zaproponowano też, aby spotkanie skoncentrowało się na wymianie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego i administracji publicznej w państwach V4 oraz uzgodnieniach wspólnego stanowiska w sprawie negocjacji polityki regionalnej w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE 2014-2020.

² Komisje Parlamentu Czech ponadto reprezentowali: Izba Poselska - Wiceprzewodniczący Komisji - Milada Haliková, Otto Chaloupka i Jaroslav Krupka oraz członek Komisji Jiří Krátký; Senat - Wiceprzewodniczący Komisji - Petr Gawlas, Karel Šebek i Jan Horník oraz członkowie Komisji Eva Richtrová i Miloš Vystrčil.

³ Partia powstała w 2009 r. - konserwatywna. Od 2011 r. w UE w Europejskiej Partii Ludowej/Obywatelskiej (EPP). TOP oznacza: Tradycja (po Czesku "Tradicce") - Odpowiedzialność ("Odpovědnost") - Dobrobyt ("Prosperita").

⁴ ČSSD: 1878 (jako część Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Austrii), 1893 (jako samodzielna partia), 1990 (ponowna działalność w kraju, przedtem na uchodźstwie).

W latach 1998-2006 tworzyła koalicje rządzące w Czechach. W wyborach parlamentarnych 2006 zdobyła 32,3% głosów i 74 mandaty, przechodząc do opozycji wobec rządów centroprawicy. W wyborach **2010** partia zajęła pierwsze miejsce, uzyskując 22,08% głosów i 56 mandatów bez szans na utworzenie większościowej koalicji centrolewicowej. W Senacie partia jest reprezentowana przez 29 senatorów.

W UE w Partii Europejskich Socjalistów (PES).

⁵ W spotkaniu nie uczestniczyła delegacja Sejmu RP, ponieważ w tym czasie odbywało się ważne posiedzenie izby (m.in. głosowano w sprawie ustawy o emeryturach i rentach). [W Sejmie są dwie komisje właściwe, jeżeli chodzi o spotkanie praskie: Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych ([ASW](#)) oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej ([STR](#))].

⁶ KDNP: węgierska centroprawicowa, chadecka partia polityczna, działająca od 1989 r. Ugrupowanie utworzone zostało w okresie *Jesieni Ludów*. Nawiązywało do działającej w latach 1943-1949 formacji chadeckiej, tworzonej przez różne środowiska katolickie, rozwiązanej po represjach komunistycznych. W dwóch kadencjach między 1990 a 1998 KDNP posiadała liczącą około 20 posłów reprezentację w Zgromadzeniu Narodowym, uzyskując w wyborach poparcie na poziomie 6,5-7%. W latach 1990-1994 partia wchodziła w skład koalicji rządzącej, cztery następne lata pozostawała w opozycji. W wyborach parlamentarnych w 1998 (startując samodzielnie) i w 2002 (z list Partii Centrum) chadecy nie przekraczali progu wyborczego, pozostając poza parlamentem.

W 2006 partia podpisała porozumienie wyborcze z Fideszem - Węgierską Partią Obywatelską. Centroprawicowa koalicja przegrała wybory parlamentarne, uzyskując 42,49% głosów. Wybory te pozwoliły jednak powrócić chadekom do parlamentu, w nowym Zgromadzeniu Narodowym powołali własną, liczącą 23 posłów, frakcję. Oba ugrupowania kontynuowały współpracę także w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 oraz do Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego w 2010 r. KDNP w Zgromadzeniu ma 37 posłów (9,6%). Koalicja Fidesz-KDNP 263 posłów (na 386=68,13%; konstytucyjna większość 2/3 wynosi 258 posłów=66,67%). W Parlamencie Europejskim Fidesz-KDNP ma 14 na 22 posłów z Węgier (63,64%). Fidesz-KDNP w UE i PE w EPP.

⁷ Burmistrz miasta Eger.

⁸ Partia OLaNO (nazywana też skrótowo Zwyczajni Ludzie - OL): od 2010 r. w Radzie Narodowej. W wyborach 2010 jej przedstawiciele kandydowali z ostatnich miejsc listy partii Wolność i Solidarność (SaS) Richarda Sulíka, uzyskując 4 mandaty poselskie. Partia zaprezentowała w wyborach program społeczno-konserwatywny, opowiadając się za ochroną rodziny, walką z bezrobociem oraz uregulowaniem przez państwo kwestii romskiej i węgierskiej. W wyborach 10 marca 2012 r. OLaNO uzyskała 16 mandatów. W Parlamencie Europejskim nie jest reprezentowana.

⁹ Posłowi I. Hraško towarzyszył pan Ľuboš Littera, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowacji.

¹⁰ W Izbie 2010-14 w klubie ODS (Obywatelska Partia Demokratyczna - prawicowa, konserwatywna; o poglądach wolnorynkowych); OKW Morawy-Śląsk.

¹¹ Pierwszy rząd Mirka Topolánka (przewodniczący ODS (2002-2010)) zaprzysiężony został przez prezydenta Václava Klauza 4 września 2006 r., ale 3 października nie uzyskał wotum zaufania Izby Poselskiej (96 głosów 'za' wobec 99 'przeciw'), wskutek czego podał się do dymisji. Drugi rząd Mirka Topolánka został zaprzysiężony 9 stycznia 2007 r., a 19 stycznia uzyskał wotum zaufania Izby Poselskiej. Ministrem spraw wewnętrznych (2006-2009) i informatyki (2006-2007) w rządzie Mirka Topolánka był wiceprzewodniczący ODS Ivan Langer. Prze-

wodniczącym Izby Poselskiej w latach 2006-2010 był Miloslav Vlček (ČSSD), natomiast Senatu od 2004 do 2010 r. Přemysl Sobotka (ODS).

¹² Nowelizowane jest ustawodawstwo o Archiwach Krajowych w kierunku ich cyfryzacji. 9 lutego 2009 r. czeskie MSW - w ramach 'Strategy for efficient public administration and the Smart Administration in the period 2007-2015' - zainicjowało projekt o Narodowych Archiwach Cyfrowych. Planuje się, że zostanie on zrealizowany do końca 2013 r..

¹³ Program *Big Brother* był w Czechach karany za naruszanie obyczajności.

¹⁴ Ministrem jest Tibor Navrácsics. Według informacji internetowej Ministerstwo nie jest właściwe w sprawach e-governmentu. Za sprawy te odpowiada Zsolt Nyitrai, minister stanu ds. Infokomunikacji w Ministerstwie Rozwoju Narodowego.

¹⁵ Zsolt Nyitrai, minister stanu ds. ds. Infokomunikacji (Informatyki i Telekomunikacji) w Ministerstwie Rozwoju Narodowego.

¹⁶ W Czechach są winiety drogowe (tygodniowe, miesięczne, roczne).

¹⁷ Daniel Braun, M.A., 1st Deputy Minister for Regional Development. *Differences in Czech Priorities in 2007-2013 and 2014-2020 Programming Periods*. Ministry of Regional Development CZ, Prague, 2 April 2012

¹⁸ National Strategic Reference Framework (NSRF) - narodowe strategiczne ramy odniesienia

¹⁹ Operational Programs (OPs) - programy operacyjne

²⁰ Kraj środkowoczeski (czes. *Středočeský kraj*) - jeden z trzynastu krajów samorządowych i siedmiu okręgów terytorialnych w Czechach. Jego stolicą jest Praga, która sama do niego nie należy, stanowiąc miasto wydzielone.

²¹ Komisja Europejska, wydając projekty rozporządzeń dotyczących przyszłej perspektywy budżetowej na lata 2014-2020, wyznaczyła jedenaście *celów tematycznych*, określiła też minimalne pułapy finansowe, które powinny być kierowane na konkretne, wskazane cele. Sposób wdrażania celów zostanie określony na poziomie umów partnerskich pomiędzy rządami beneficjentów pomocy a Komisją Europejską.

²² Strategia „Europa 2020” jest nowym, długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego UE, który zastąpił realizowaną od 2000 r., zmodyfikowaną pięć lat później, Strategię Lizbońską.

²³ Poseł Stanislav Polčák niestety nie sprecyzował co się konkretnie ukrywa pod pojęciami miękkich oraz twardej środków oddziaływania.

²⁴ 300 mld euro to w rzeczywistości ok. 758 mld koron.

²⁵ Zgodnie z projektem rozporządzenia ogólnego, opublikowanym przez Komisję Europejską 6 października 2011 r., podatek VAT dla podmiotów publicznych miałby być wydatkiem niekwalifikowalnym. Proponowane rozwiązania dotyczyłyby nowej perspektywy finansowej 2014-2020.

Obecnie Polska jest jedynym krajem Unii, w którym jednostki samorządu terytorialnego realizujące unijne projekty mają refundowany VAT.

Propozycja Komisji to element dążeń do ujednoczenia zasad kwalifikowalności między polityką spójności i Wspólną Polityką Rolną. Kwestia kwalifikowalności VAT to jeden z filarów tej unifikacji.

Sytuacją zaniepokojone są samorzady. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski już w lipcu 2011 r. wystąpiło z listem do premiera by ten nakłonił Komisję Europejską do utrzymania obecnej zasady umożliwiającej refundację VAT-u z funduszy unijnych.

Jacek Gursz, przewodniczący stowarzyszenia alarmował wówczas, że ograniczenie tej możliwości „może spowodować znaczny wzrost zaangażowania środków własnych JST (jednostek samorządu terytorialnego) realizujących przede wszystkim projekty infrastrukturalne, realnie prowadząc do zmniejszenia poziomu dofinansowania całej inwestycji o 23 proc.”.

²⁶ Podejmując taką wymianę doświadczeń trzeba mieć jednocześnie świadomość, że ostateczny kształt tej polityki będzie wynikiem uzgodnień danego kraju z Komisją Europejską.

²⁷ *Grupa przyjaciół (polityki) spójności* funkcjonuje jako zmienna koalicja państw UE co najmniej od 2004 r.

3 grudnia 2004 r. na zaproszenie ministra Jarosława Pietrasa spotkała się w Warszawie, w składzie ministrów do spraw europejskich z 16 państw członkowskich (z 10 nowych państw członkowskich UE oraz Hiszpanii, Portugalii, Grecji, a w charakterze obserwatorów, z Włoch, Irlandii i Belgii), którzy bronili polityki spójności w budżecie UE na lata 2007-2013.

Rok temu - 12 maja 2011 r., na zaproszenie min. Mikołaja Dowgielewicz, spotkała się znów w Warszawie, także na szczeblu ministrów ds. europejskich, którzy przyjechali bronić tej polityki w budżecie Unii na lata 2014-2020. W spotkaniu uczestniczyło 13 ministrów: z Bułgarii, Czech, Estonii, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Słowenii i Węgier. Spotkanie podsumowane zostało przez min. Dowgielewicz w formie listu skierowanego do komisarza UE ds. budżetu Janusza Lewandowskiego.

Podczas negocjacji w trakcie posiedzenia Rady ds. Ogólnych UE - 24 kwietnia 2012 r., grupa 13 państw *przyjaciół polityki spójności* podpisała wspólną deklarację, mimo prób jej wewnętrznego rozbitcia. (Do Grupy może w najbliższym czasie dołączyć Malta oraz - na prawach obserwatora - Chorwacja, która do Unii najprawdopodobniej wejdzie w połowie 2013 r.)

²⁸ Podczas ww. negocjacji na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych UE - 24 kwietnia 2012 r., grupa płatników netto ("przyjaciół lepszego wydatkowania") przygotowała wspólną deklarację, w której poparła m.in. warunkowość makroekonomiczną i związane z nią sankcje, zwiększenie poziomów koncentracji (ring-fencing) dla regionów słabiej rozwiniętych, rezerwę wykonania, czy też powiązanie polityki spójności ze strategią Europa 2020 przez rekomendacje Rady (Country Specific Recommendations - CSR). W grupie "przyjaciół lepszego wydatkowania" pojawiły się również głosy za cięciami budżetu polityki spójności.

²⁹ Na zamówienie polskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Instytut Badań Strukturalnych oraz Reytech sp. z o.o. przeprowadziły analizę korzyści jakie kraje UE15 odnoszą dzięki wdrażaniu polityki spójności w krajach Grupy Wyszehradzkiej (V4). W efekcie powstał raport pod tytułem *Ocena korzyści uzyskiwanych przez państwa UE-15 w wyniku realizacji polityki spójności w krajach Grupy Wyszehradzkiej*. Raport końcowy. Instytut Badań Strukturalnych (IBS). Warszawa, grudzień 2011.

³⁰ Okazała się, że PKP jest nieprzygotowane do realizacji takich projektów. Zaistniało zagrożenie niewykorzystania środków w tym obszarze. Próbowano je przenieść na projekty drogowe, ale Komisja Europejska się na to nie zgodziła.

³¹ NUTS (*Nomenclature of Units for Territorial Statistics*) - Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych. Wyróżniono 3 poziomy NUTS, z których najważniejsze są NUTS 2 oraz NUTS 3 - służące identyfikacji obszarów kwalifikujących się do wsparcia w ramach polityki strukturalnej UE. Na poziomie NUTS 2 wspierane są obszary problemowe o niskim poziomie rozwoju, a na poziomie NUTS 3 - obszary wymagające restrukturyzacji oraz regiony przygraniczne.

³² Budowa [Bałtyckiej Elektrowni Atomowej](#) w obwodzie kalingradzkim, 13 km na południe od miasta Nieman, nad Niemnem, w pobliżu granicy z Litwą, została zaproponowana w roku 2008.

W lutym 2010 na stronie rządu Rosji ukazało się rozporządzenie premiera Władimira Putina o rozpoczęciu jej budowy. Nowa elektrownia ma mieć dwa bloki energetyczne o mocy po 1150 megawatów każdy. Budowę pierwszego bloku zaplanowano na lata 2010-2016, drugiego - na okres 2012-2018. Inwestorem jest narodowy rosyjski koncern Rosatom.

Elektrownia ma zapewniać bezpieczeństwo energetyczne dla obwodu kalingradzkiego, ale dwie trzecie wytwarzanego w niej prądu Rosja zamierza eksportować - Rosjanie szukają partnerów do projektu kalingradzkiego w Europie Zachodniej. Prowadzili negocjacje m.in. z włoskim koncernem ENI i hiszpańskim Iberdrola, a także z niemieckimi firmami, choć np. RWE w lutym 2012 r. zdementował informacje na ten temat. Rosja rozważa położenie kabla Kaliningrad-Elbląg, a także położenie kabla podmorskiego wzdłuż trasy Gazociągu Północnego do połączenia z Niemcami. Elektrownia ta ma być pierwszą wybudowaną z udziałem kapitału prywatnego, jednak państwo ma zachować 51% udziałów. Budowa szacowana jest na 6 miliardów euro.

³³ Trzeba byłoby wybudować most energetyczny na granicy z Rosją/Kaliningradem.

³⁴ Ignalińska Elektrownia Atomowa została finalnie zamknięta 31 grudnia 2009 r., ze względów bezpieczeństwa, na wniosek UE. Natomiast Lietuvos Energija planuje budowę nowej elektrowni o nazwie [Wisagińska Elektrownia Atomowa](#) (lit. Visagino atominė elektrinė). Strategicznym inwestorem zostało japońskie konsorcjum Hitachi. Rozmowy Litwy z Hitachi dotyczą jednego reaktora o mocy ok. 1400 MW. Szacuje się, że koszt jego budowy wyniesie od 4,6 mld euro do 5,2 mld euro. Jego eksploatacja ma się rozpocząć pomiędzy 2020 a 2022 r.

Początkowo udział w tym projekcie deklarowała też strona polska, ale na początku grudnia 2011 r. PGE zawiesiło swe zaangażowanie. Litwa zapewnia, że projekt budowy siłowni "ciągle pozostaje otwarty dla Polski".

W regionie już niedługo może powstać kilka elektrowni atomowych. Budowę elektrowni w obwodzie kalingradzkim planuje Rosja. W odległości zaledwie kilkudziesięciu kilometrów od Wilna, mimo protestów Litwinów, rozpoczęto budowę infrastruktury pod podobny obiekt na Białorusi.

³⁵ László Habis przekonywał, że nie należy wymuszać ustawami optymalizowania wielkości samorządów (np. łączenia gmin), tylko dążyć do właściwego ustawienia ich kompetencji, maksymalizując w ten sposób efektywność działania.

³⁶ Inicjatorem i gospodarzem pierwszego spotkania komisji był poseł Tibor Cabaj, przewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Rady Narodowej Republiki Słowackiej (poseł 3. [2002-06] i 4. [2006-10] kadencji Rady z ramienia Partii Ludowej - Ruchu na rzecz Demokratycznej Słowacji [LS-HZDS] Vladimíra Mečiara; był wiceprzewodniczącym klubu parlamentarnego LS-HZDS oraz wiceprzewodniczącym Rady od 28.04.2009 do wyborów w 2010 r.); w spotkaniu brali udział przedstawiciele Rady Najwyższej Ukrainy, ale tylko z pionu administracyjnego (szef sekretariatu komisji); Polska obecna była na spotkaniu w osobie radcy ministra Bogdana Wrzochalskiego; spotkanie skupiło się na czterech tematach: aktualnej sytuacji administracji publicznej na Słowacji, aktualnej sytuacji administracji publicznej w państwach V4, modernizacji administracji publicznej oraz Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia na lata 2007-2013 w państwach V4; podsumowane zostało w formie memorandum. Spotkanie odbyło się w trakcie czeskiej prezydencji w V4.

³⁷ Zapraszającymi na drugie spotkanie komisji byli poseł Tom Zajiček, przewodniczący Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej (socjolog i polityk; 1990-1998 starosta miasta Písek; poseł 3. [1998-2002] 4. [2002-06] oraz 5. [2006-10] kadencji Izby z ramienia Obywatelskiej Partii Demokratycznej [ODS] Václava Klause; w 2010 z ODS wystąpił) oraz senator Ivo Bábek, przewodniczący Komisji Administracji Publicznej, Rozwoju Regionalnego i Środowiska Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej; Sejm RP na spotkaniu reprezentowali posłowie Bronisław Dutka, przewodniczący Komisji Samorządu Teryto-

rialnego i Polityki Regionalnej (z PSL) oraz trzech wiceprzewodniczących komisji, a Senat RP senator Władysław Ortył, wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej (z PiS); spotkanie skupiło się na czterech tematach: administracja publiczna w Czechach po wejściu do UE, możliwości wspólnej procedury przy elektronicznej administracji publicznej, doświadczenie w systemie finansowania jednostek samorządowych (budżetowy wymiar podatku) oraz stan zaawansowania/etap reorganizacji administracji publicznej; podsumowane zostało w formie obszernego angielskiego omówienia trzech tematów obrad, błędnie określonego deklaracją końcową (final declaration). Spotkanie odbyło się w trakcie polskiej prezydencji w V4.

³⁸ Gospodarzami trzeciego spotkania komisji byli poseł Bronisław Dutka przewodniczący sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz senator Mariusz Witczak Przewodniczący senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej; w spotkaniu wzięły udział delegacje: z Republiki Czeskiej, na czele z posłem Tomem Zajičkem, przewodniczącym Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego Izby Deputowanych, oraz senatorem Ivo Bárkiem, przewodniczącym senackiej Komisji Administracji, Rozwoju Regionalnego i Środowiska; z Republiki Słowackiej, na czele z posłem Tiborem Cabajem, wiceprzewodniczącym parlamentu i równocześnie przewodniczącym Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego oraz z Republiki Węgierskiej, na czele z Erzsébet GY. Nemeth, przewodniczącą Komisji Samorządu i Rozwoju Obszarów Miejskich; podczas pierwszego dnia spotkania jego uczestnicy dzielili się doświadczeniami krajów V4 w walce z kryzysem gospodarczym oraz omawiali rolę polityki regionalnej i wykorzystania środków pochodzących z UE w jego przezwyciężaniu; drugi dzień poświęcony był na omówienie kwestii wykorzystania środków pochodzących z UE w ochronie dziedzictwa kulturowego; spotkanie podsumowane zostało w formie zdawkowego memorandum/oświadczenia; ustalono, że kolejne spotkanie odbędzie się w Budapeszcie jeszcze w 2010 r. lub w 2011 r.; ustalenie to nie zawarte zostało w memorandum/oświadczeniu, tylko w sejmowej notatce po spotkaniu. Spotkanie odbyło się w trakcie węgierskiej prezydencji w V4.

³⁹ Ważnym punktem odniesienia przy organizacji spotkania komisji w Polsce powinny być także prace [Komisji Europejskiej](#) (DG ds. polityki regionalnej REGIO oraz budżetu BUDG), jak też Komitetu Regionów.

MEMORANDUM

ze spotkania przedstawicieli komisji administracji publicznej i rozwoju regionalnego Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej, Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej, Rady Narodowej Republiki Słowackiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Zgromadzenia Narodowego Węgier, jakie odbyło się w Pradze w dniach 9-10 maja 2012 r.

Uczestnicy spotkania ocenili stan systemu operacyjnego administracji publicznej w poszczególnych państwach V4.

W swoich prezentacjach i raportach wymienili się swoimi doświadczeniami na temat funkcjonowania administracji publicznej i zgodzili się, że jeżeli chodzi o różne modele funkcjonowania administracji publicznej - zespolonej względnie nie zespolonej - termin administracja publiczna w każdym z państw V4 oznacza usługi dla obywateli. Obywatele mają prawo do dobrej administracji publicznej, jak również informacji i usług w ramach zrozumiałego i działającego w sposób prosty systemu administracji publicznej, która poprzez swój ekonomiczny i skuteczny sposób podejścia i pracę, jest w stanie zaspokoić wymagania obywateli.

Z powyższego wyprowadzili w szczególności następujące stwierdzenia:

- *Kamieniem węgielnym administracji publicznej jest gmina oraz poszczególne szczeble organizacyjne administracji publicznej.*
- *Na różne szczeble władzy administracji publicznej wywierana jest presja na rzecz decentralizacji, w formie, która nie zezwalałaby na pokrywanie się ich kompetencji, ale pozwalała im na wzajemne ich uzupełnianie się i wspieranie działań samorządów lokalnych przy jednoczesnym przestrzeganiu prawa w danym kraju.*
- *Porozumienie osiągnięto w odniesieniu do modernizacji administracji publicznej, którą uczestnicy postrzegają jako potrzebę dalszej ekonomizacji, komputeryzacji oraz racjonalizacji administracji publicznej.*
- *Uczestnicy spotkania wskazali na istotny wkład komputeryzacji administracji publicznej w celu poprawy usług dla obywateli w ramach działalności administracji publicznej i samorządowej oraz **wyrazili poparcie dla dalszego skutecznego wdrażania elektronicznej administracji publicznej za pomocą środków unijnych, w tym wzajemnej wymiany doświadczeń i współpracy.***
- *W celu racjonalizacji i ekonomizacji administracji publicznej, konieczne jest w każdym z państw V4 określenie optymalnej wielkości gmin, które są w stanie realizować wszystkie atrybuty skutecznego i wydajnego działania administracji publicznej.*
- *Relacje pomiędzy samorządem lokalnym a państwem w dziedzinie administracji publicznej zawsze są pochodną decyzji politycznych, które powinny być tak sumienne, aby zmiany w administracji publicznej jak najrzadsze.*
- *Uczestnicy spotkania stwierdzili, że rozwój administracji publicznej jest nigdy nie kończącym się procesem / bez końca.*

Po dyskusji na temat Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na potrzebę wspólnego, aktywnego podejścia krajów Europy Środkowej do kwestii wykorzystania środków unijnych w nowej perspektywie 2014+. Zgodzili się, że polityka

spójności powinna pozostać silną i niezależną polityką w dziedzinie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia i uznali tę politykę za jeden z głównych priorytetów przyszłych wieloletnich ram finansowych; powinno to zagwarantować, że poziom finansowania ze środków UE nie spadnie, wzmacniając w ten sposób największy terytorialny potencjał regionów UE.

- Uczestnicy spotkania stwierdzili, że należy wykorzystać potencjał wspólnego podejścia krajów Europy Środkowej przy uzgadnianiu systemu realizacji polityki spójności UE po roku 2013; w związku z tym oczekują, że każde zmniejszenie środków na wieloletnie ramy finansowe rozkładane będzie proporcjonalnie na wszystkie działy wydatków z budżetu UE.
- Konieczne jest zwiększenie nacisku na strategiczne i koncepcyjne szczeble zarządzania w obszarze realizacji polityki spójności.
- Należy tak ukierunkować system zarządzania i wdrażania funduszy strukturalnych, aby zminimalizować ryzyko zwracania pieniędzy do budżetu UE. Jednocześnie, wykorzystanie środków unijnych w okresie 2014+ powinno odzwierciedlać lokalne potrzeby oraz **lokalny potencjał rozwojowy** zgodnie ze strategią Europa 2020.
- Należy zwiększyć wykorzystanie potencjału wzajemnej wymiany doświadczeń przy wdrażaniu funduszy strukturalnych; w związku z tym, uczestnicy spotkania postulują ograniczenie stosowania podatku VAT do uzasadnionych wydatków możliwych do sfinansowania z funduszy strukturalnych, jak też wyrażają zastrzeżenia do warunkowości przy korzystaniu ze środków unijnych w odniesieniu do tzw. warunkowości makroekonomicznej.
- Mając na celu zapewnienie obecności najwyższej klasy specjalistów w administracji publicznej w krajowych instytucjach współpracujących z organami UE, a także w instytucjach UE, rozpatrzyć należy możliwość utworzenia wspólnej środkowoeuropejskiej instytucji szkoleniowej.
- Uczestnicy spotkania zgodzili się co do tego, że nie powinno się przeznaczać żadnych środków z funduszy UE, jeżeli miałyby one zostać skierowane na nowy fundusz Łącząc Europę (z funduszu infrastruktury) i są przeciwni przekazaniu 10 mld EUR z funduszu spójności na ten nowy instrument.

Na koniec, uczestnicy spotkania uzgodnili, że spotkania krajów V4 odbywać się będą co roku, względnie częściej, jeżeli zajdzie taka potrzeba, w jednym z państw Grupy Wyszehradzkiej. Wszyscy uczestnicy spotkania w Pradze zgodzili się, że organizatorem spotkania w roku 2013 będzie Polska, gdzie przedstawiciele komisji parlamentów krajów V4 spotkają się w pierwszym kwartale kolejnego roku.

/ - /

Pan Stanislav **P o l ě á k**
Przewodniczący

Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego
Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej

/ - /

Pan Ivo **B á r e k**
Przewodniczący

Komisji Rozwoju Regionalnego, Administracji Publicznej
i Ochrony Środowiska Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej

/ - /

*Pan Igor **H r a š k o***

Członek

*Komisji Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego
Rady Narodowej Republiki Słowackiej*

/ - /

*Pan László **H a b i s***

Zastępca przewodniczącego

*Komisji Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego
Zgromadzenia Narodowego Węgier*

/ - /

*Pan Janusz Marian **S e p i o ł***

Przewodniczący

*Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej*